

Paragraaf 2 Weerstandvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre gemeentelijke risico's kunnen worden afgedekt door de beschikbare weerstandscapaciteit. Voldoende weerstandsvermogen voorkomt dat een financiële tegenvaller ons direct dwingt tot bezuinigen. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden. Daarvoor zetten we weerstandscapaciteit en risico's tegen elkaar af.

Risicobeheersing

Onze organisatie werkt volgens het principe van integraal management. Hierbij zijn de manager, budgethouder of projectleider verantwoordelijk voor de risicobeheersing op respectievelijk hun beleidsterrein, afdeling, of project.

Zij maken risicoanalyses en organiseren risicosessies indien zij dat nodig achten voor de beheersing van risico's. Bij nieuwe of gewijzigde risico's met forse impact informeren zij het college en de raad.

In het kader van de P en C-cyclus vindt twee maal per jaar een gemeentebrede inventarisatie plaats, waarbij risico's worden geïnventariseerd en gekwantificeerd. Vervolgens wordt de benodigde weerstandscapaciteit voor het afdekken van de risico's gerelateerd aan de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst wordt opgenomen in de jaarlijkse begroting en jaarrekening.

De gehanteerde uitgangspunten, methodiek en werkwijze staan nader beschreven in de kadernota weerstandsvermogen en risicomangement.

Risico-inventarisatie

Wonen in Assen

PAS en PFAS

Op dit moment is er veel onzekerheid en onduidelijkheid over de voortgang van projecten en werken. Dat komt door de uitspraak van de Raad van State over het Programma Aanpak Stikstof (PAS) en het tijdelijk handelingskader dat het Rijk invoerde om onderzoek te doen naar vervuiling door poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS)

Door de uitspraak van de Raad van State kunnen nieuwe vergunningen voor projecten en werken alleen verstrekt worden als de belasting door stikstof op Natura 2000 gebieden aantoonbaar niet toeneemt.

PFAS zijn stoffen met brandwerende en vuil en waterafstotende eigenschappen. Infrastructurele werken waarbij af- en aanvoer van grond of zand plaatsvindt kunnen pas starten als is aangetoond dat deze grond of zand niet verontreinigd zijn met PFAS. Deze tijdelijke maatregel geldt naar verwachting tot medio 2020.

Beide ontwikkelingen hebben vertragingen tot gevolg en brengen extra kosten met zich mee. Er is aanvullend onderzoek nodig en in bepaalde gevallen moet grond tijdelijk opgeslagen worden. Soms moeten plannen worden aangepast of zelfs gestopt.

De financiële risico's zijn daarom erg groot. Op dit moment is geen inschatting te maken om welke bedragen het gaat. Gezien de omvang van de problematiek is de verwachting dat er oplossingen komen. Bijvoorbeeld in de vorm van aanpassingen van de regels of maatregelen om de uitstoot van stikstof tegen te gaan. Tot die tijd hebben we te maken met kosten voor extra onderzoek en vertragingen.

RUD

De raad heeft in 2019 kennisgenomen van de Begrotingswijziging 2019 (extra bijdrage € 28.860) en de ontwerpbegroting 2020 (de gemeentelijke bijdrage is € 869.875) en heeft het bestuur geadviseerd om de raad tijdig te informeren over de geleverde productie in relatie tot de beschikbare uren, de productie voorop te stellen in de jaarprogrammering en over prognoses omtrent de voortgang en effecten van het voorgestelde Ontwikkelprogramma.

Warme overdracht bodemtaken per 2020

In het kader van de Omgevingswet worden de bevoegd gezag-taken Wet bodembescherming, die nu nog deels bij de provincies liggen, overgeheveld naar gemeenten. Dus ook van de provincie Drenthe naar de gemeente Assen. Tot op dit moment is het niet duidelijk wat deze taken exact inhouden, wat hiervan de omvang is en welk deel we als organisatie zelf gaan uitvoeren en welk deel we willen delegeren aan onze milieu-uitvoeringsorganisatie, de RUD. Ook is nog niet bekend of en zo ja hoeveel budget samen met deze taken wordt overgeheveld.

Assen neemt deel aan de provinciale/RUD-werkgroep waarin dit dossier wordt besproken. De besprekingen verkeren nog in de beginfase.

Werken in Assen

Toereikendheid Budget bijstandsuitkeringen (BUIG)

Voor het financieren van de te verstrekken bijstandsuitkeringen krijgen we rijksmiddelen: de BUIG-uitkering. Het aandeel van een gemeente in het landelijke macrobudget BUIG wordt ieder jaar opnieuw bepaald op basis van een ingewikkelde verdeelsystematiek. Statistische kenmerken van onze inwoners worden vertaald naar het aantal inwoners dat naar verwachting een beroep op de bijstand zal doen (volumecomponent). Dit aantal wordt vervolgens vermenigvuldigd met een prijs per uitkering (prijscomponent), waarna voor iedere gemeente in september de totale voorlopige bijdrage uit de Buig-uitkering voor het jaar daarop bekend wordt gemaakt. Gedurende het boekjaar wordt in april de Buig-uitkering bijgesteld en in september vindt de definitieve vaststelling plaats. Op dat moment hebben we een redelijke indicatie of de Buig-uitkering toereikend is voor het lopende boekjaar. Ondanks zorgvuldige inschattingen vooraf door het Werkplein hebben we de afgelopen jaren gezien dat deze bijstellingen door het Rijk kunnen leiden tot negatieve financiële gevolgen.

Beschut werk – ontwikkelingen omzet

Een deel van de bedrijfskosten binnen beschut werk (route werkplekken) wordt gedekt uit opdrachten binnen gemeenten (met name groenvoorziening) en bij externe partijen. Wijzigende conjuncturele omstandigheden kunnen van invloed zijn op deze omzet. Daarnaast kunnen wijzigingen in het cliëntenbestand ervoor zorgen dat het moeilijker wordt geschikte betaalde klussen binnen te halen.

Beschut werk - afbouw arbeidsplaatsen sociale werkvoorzieningen en WSW-bijdrage

Het Rijk geeft jaarlijks minder subsidie voor de sociale werkvoorziening omdat sinds 2015 geen nieuwe instroom meer mogelijk is. De terugloop van het aantal medewerkers en de afbouw van de bijbehorende bedrijfskosten verloopt langzamer dan de afbouw van de WSW-bijdrage. Landelijk leidt dit tot structurele tekorten op de sociale werkvoorziening. Dit gegeven leidt naar verwachting ook tot een tekort binnen de exploitatie van WPDA, omdat dit niet opgevangen kan worden door extra externe omzet. Dit tekort is begroot maar bij de Meicirculaire vindt pas de definitieve vaststelling van de WSW-bijdrage over het boekjaar plaats. Het risico bestaat dat deze negatief afwijkt.

Afwikkeling rechtszaak AwerC-Flex B.V met de nieuwe pensioenuitvoerder en de belastingdienst

Per 1 januari 2018 zijn medewerkers van AwerC-Flex B.V. na een rechtszaak met de FNV in dienst getreden van Alescon. Het risico bestaat dat de pensioenuitvoerder van Alescon PWRI voor deze medewerkers premies gaat vorderen over de periode 2013-2017. Dit terwijl aan de oude pensioenuitvoerder over deze periode ook premies zijn afgedragen. De belastingdienst legt daarnaast mogelijk een naheffingsaanslag op omdat zij van mening is dat

het feitelijk werkgeverschap over deze periode bij Alescon heeft gelegen. Het gaat hier in beide gevallen om substantiële bedragen, waarbij de commissie van vereffenaars van deze voormalige gemeenschappelijke regeling zal overwegen hier bezwaar tegen te maken.

FlorijnAs: risico's volledig afgedekt

Het risico van de FlorijnAs-projecten kan volledig worden gedekt door de risicoreserve. De risico's nemen af als gevolg van de fase waarin het programma zich nu bevindt.

Het stationsgebouw wordt nog voorzien van de vliesgevel aan vloer en dakconstructie. In de autotunnel is waterlekage uit het plafond, dit tast de duurzaamheid aan.

Tunnel de Maten is in uitvoering. Bij de onderdoorgang wordt gebruik gemaakt van polders. De polders worden gemaakt door kunststof damwanden te slaan als wanden en de bestaande leemlaag te gebruiken als bodem. Deze bodem is echter niet geheel waterdicht. Het risico bestaat, dat het lekwater wordt onderschat. Hierdoor kan de pomp- en ontijzeringscapaciteit te weinig zijn in de gebruiksfase. Het wordt hierdoor te nat.

Meedoen in Assen

Tekort Sociaal Domein

Het Sociaal Domein en met name de Jeugdzorg laat al enkele jaren een groeiend tekort zien. Het Rijk compenseert de gemeenten hierin slechts ten dele voor de komende jaren tot en met 2021. De uitvoering van de maatregelen Sociaal Domein hebben tot doel om de uitgaven met € 3,6 miljoen terug te dringen.

Het risico bestaat dat het tekort verder oploopt door volumegroei en kostenontwikkeling.

Volumegroei in het Sociaal Domein

Voor de Jeugdwet geldt dat we niet kunnen voorspellen of de ingezette maatregelen en de nieuwe inkoop 2020 leiden tot het gewenste effect. Deze maatregelen moeten leiden tot minder inzet van zorg en inzet van lichtere vormen van (goedkopere) zorg. Daarnaast bestaat de kans dat de vraag naar Jeugdzorg (volume) toe blijft nemen. De volumeontwikkeling is lastig te voorspellen.

Voor Veilig Thuis geldt dat met name de invoering van de verscherpte meldcode huiselijk geweld begin 2019 heeft geleid tot een forse stijging van het aantal meldingen. Voor 2020 zijn aan Veilig Thuis extra middelen toegekend voor uitvoering van nieuwe taken en de aanscherping van de meldcode. Als de stijging van het aantal meldingen voortzet, is onzeker of deze extra middelen voldoende zijn om de volumestijging op te vangen.

Zo is de verwachting dat met de invoering van de Wet abonnementstarief Wmo 2015 het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo, zal toenemen. Het Rijk heeft toegezegd gemeenten hiervoor te compenseren als dit daadwerkelijk aan de orde is. Op dit moment is onduidelijk of deze compensatie de werkelijke kosten dekt.

Ook is de verwachting dat inwoners minder snel doorstromen naar de Wet Langdurige Zorg. De eigen bijdrage van de Wlz is namelijk in veel gevallen veel hoger waardoor inwoners te maken krijgen met een inkomensval.

Verder is op landelijk niveau het GGZ-akkoord gesloten en zijn er door VWS, ZN en VNG afspraken gemaakt over de extramuralisatie in de GGz. Hoewel de ambitie van het Rijk is bijgesteld van 20 naar 10%, en de gemeenten ook extra middelen krijgen, verwachten gemeenten een toename van het aantal GGz-cliënten dat in de wijk gaat wonen. Het is de vraag of de extra middelen van het Rijk deze volumegroei compenseren.

Tot slot zien we dat inwoners steeds ouder worden en langer thuis blijven wonen en daarmee een toenemend beroep doen op de Wmo. Dit gaat gepaard met een afnemend aantal in te zetten mantelzorgers en vrijwilligers.

AMVB reële kostprijs

De Wmo verplicht de raad tot het stellen van regels voor een goede verhouding tussen prijs en kwaliteit voor een voorziening. De AMvB Reële prijs Wmo 2015 regelt nader hoe een reële kostprijs moet worden vastgesteld. Deze AMvB is van toepassing op alle vormen van Wmo-ondersteuning met uitzondering van hulpmiddelen en woningaanpassingen. Dit betekent dat met de nieuwe inkoop de tarieven, als gevolg van cao-loonstijgingen in de zorg, per 1 januari 2020 zullen stijgen. Het Rijk compenseert deze stijging niet volledig in de Algemene Uitkering.

Invoering nieuwe wetten zonder voldoende middelen

De gevolgen van nieuwe wetgeving en maatregelen zijn soms verstrekkend omdat het Rijk onvoldoende passende financiering biedt voor de implementatie en uitvoering. Daardoor komt de uitvoering van onze taken en daarmee de continuïteit van zorg onder druk te staan. Concreet gaat om de volgende wetten: Wet Verplichte GGZ, de Wet Inburgering Nieuwkomers en de Wet Abonnementstarief Wmo 2015.

GKB vraagt aandacht (financieel en organisatorisch)

Het bestuur van de GKB heeft besloten tot het handhaven van het eerdere besluit inzake het afbouwen van dienstverlening aan gemeenten die niet deelnemen in de gemeenschappelijke regeling (zgn. DVO-gemeenten). Door hierin te temporiseren blijft de bedrijfsvoering tijdens dit proces op orde en geven we de organisatie de kans gecontroleerd verder af te bouwen.

Daarnaast gaan we onderzoeken of de GKB de eerste aangewezen aanbieder kan worden voor bewindvoering. Dit leidt tot meer grip op de instroom en het borgen van kennis en kunde binnen de GKB.

Ondanks de scherpe sturing op de bedrijfsvoering van de GKB blijft het risico bestaan dat het teruglopen van de omzet en de daarmee samenhangende afbouw van de organisatie de komende jaren niet geheel gelijkmatig zal verlopen. De GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen hiervan zullen door de GR-gemeenten moeten worden opgevangen.

Bedrijfsvoering

Projectmatige dekking (inclusief overhead)

De gemeente Assen heeft in de afgelopen jaren grote infrastructurele projecten als de FlorijnAs en Blauwe As uitgevoerd. De komende jaren zal dit qua omvang een stuk minder zijn. Het zoveel mogelijk omzetten van vaste naar flexibele formatie is in de afgelopen jaren als beheermaatregel op dit risico ingezet, waardoor dit risico in financiële omvang is afgenomen. Als gevolg van de aantrekkende economie zijn er duidelijk meer initiatieven in het ruimtelijk domein waardoor meer uren worden ingezet en doorbelast naar grondexploitaties waardoor het risico verder afneemt.

De gemeente Assen heeft voor de komende jaren weliswaar minder grote projecten, maar wel meer kleinere projecten waar in de voorbereidingsfase projectadviseurs worden ingeschakeld. Het projectbudget wordt echter pas na deze voorbereidingsfase bepaald, waarbij geen rekening wordt gehouden met voorbereidingskosten. In het verleden kon dit meestal nog worden opgevangen door het accepteren van overschrijdingen bij de eindafrekening van projecten of via het compenseren met diverse voordelen bij jaarrekeningresultaat. Dit zal vanaf 2020 als gevolg van de doorgevoerde bezuinigingen en realistische begrotingsopzet niet meer mogelijk zijn en leiden tot een nadeel van circa € 500.000.

Toekennen van geweldsmiddelen aan BOA's

Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft nog niet ingestemd met het besluit voor toekennen van geweldsmiddelen aan de BOA's. De kans is groot (80%) dat het ministerie van Justitie en Veiligheid geen geweldsmiddelen toekent. Dit heeft te maken met het feit dat de politie 'Nee, tenzij...' hanteert.

Zodra dit besluit genomen is, zal een bestuurlijke keuze moeten worden gemaakt hoe de veiligheid van de medewerkers van het team Handhaving kan worden gegarandeerd en welke consequenties dit zal hebben voor de formatie en kosten van het team Handhaving.

Vastgoed en grondbedrijf

Exploitatie betaald parkeren

Met ingang van 2019 hoeft er 's avonds en op zondag niet meer betaald te worden voor het straatparkeren in het centrum. De parkeexploitatie is, mede daardoor, niet meer sluitend. Vanaf 2020 levert dit een taakstelling op van € 273.000. De exploitatie is geanalyseerd en voorgelegd aan de raad. De voorstellen uit het raadsbesluit worden in 2020 waar mogelijk geïmplementeerd of verder uitgewerkt. We willen in 2020 de taakstelling volledig invullen, met de maatregelen die genoemd staan bij parkeren. Het totale resultaat blijft afhankelijk van de ontwikkelingen van de parkeeropbrengsten.

Exploitatie vastgoed

De exploitatie van het gemeentelijk vastgoed is een dynamisch proces. Er is sprake van marktwerking met betrekking tot de verhuur van objecten. Tijdens de looptijd kan leegstand ontstaan, of moeten onderdelen eerder vervangen worden dan geraamd. Voor een aantal onderdelen ontstaat een zeker risico. De vraag is hoe de kostenstijgingen zich de komende jaren gaan ontwikkelen de verwachting is dat er wel kostenstijgingen zullen plaatsvinden maar dat deze niet meer zo excessief zijn als afgelopen jaar.

Naast de niet voorziene zaken zijn er ook een aantal specifieke posten te benoemen die in de loop van de komende jaren worden voorzien waar geen of niet voldoende middelen tegenover staan, dit zijn:

- Onderhoud luchtbehandeling bij Podium Zuidhaege, deze zijn in 2019 hersteld, maar zullen op termijn vervangen moeten worden. De opzet is om de luchtbehandeling in werking te houden tot de verduurzamingsopgave, als dit niet lukt moeten ze vervangen worden.
- Het systeem voor toegangsverlening en beveiliging van bedrijfsgebouwen is oud en onderdelen zijn niet meer leverbaar, bij vervanging dient te worden voldaan aan de nieuwste eisen en wetgeving waardoor de opgenomen budgetten niet meer voldoende zijn. Onderzocht zal worden hoe hier mee om te gaan.
- Bij diverse gebouwen is een gebouwbeheerssysteem aanwezig waar geen onderdelen meer voor te verkrijgen zijn. Als deze stuk gaan, moeten ze worden vervangen door een nieuw systeem. Hiermee is in de onderhoudsvoorziening geen rekening gehouden.
- De uitwerking van het integraal huisvestingsplan onderwijs (IHP) kan gevolgen hebben voor de exploitatie van het vastgoed. Dit heeft met name betrekking op ander uitgangspunten met betrekking tot huurprijzen, wisselscholen en beheeruitgangspunten.

Inbouwpakketten DNK

Met betrekking tot de inbouwpakketten van DNK zijn afspraken gemaakt over welke partij welke kosten draagt. De gemeente draagt een deel van de kosten, waarvan de verwachting is dat deze pas in 2022 tot grote uitgaven zal leiden. Onderdelen kunnen eerder stuk gaan dan verwacht. In dit geval wordt een deel van deze kosten eerder gemaakt. Voor dit risico wordt als grondslag voor bepaling van het risicobedrag 10% van de tot 2029 te verwachten kosten aangehouden. De komende jaren neemt het risicopercentage toe, doordat de datum waarop grotere investeringen ten behoeve van de inbouwpakketten gedaan dienen te worden dichterbij komt. In 2022 wordt een investering van € 0,62 miljoen verwacht en in 2027 € 4,9 miljoen.

Huurachterstanden

Voor de gemeentelijke panden wordt huur geïnd. In een aantal gevallen loopt de betaling van de huur achter op de geprognosticeerde inkomsten.

Klimaat archief

De klimaatregeling van het archief lijkt niet geheel te voldoen aan de eisen die eraan gesteld worden. In de warme periode functioneert deze goed, onduidelijk is of in de winterperiode de klimaatregeling blijft voldoen aan de eisen waaraan archiefruimten moeten voldoen.

Grondexploitaties

Risico's op grondexploitaties moeten binnen de grondbedrijf reserves worden opgevangen. Jaarlijks wordt bij het opstellen van de begroting per exploitatiegebied een analyse gemaakt van kosten, opbrengsten en risico's. Risico's die cijfermatig niet zijn meegenomen in een calculatie onder onvoorzien, moeten worden afgedekt door de weerstandsreserve binnen het grondbedrijf. De weerstandsreserve is rekenkundig bepaald op basis van de IFLO-norm (Inspectie Financiën Lagere Overheden) en wordt onderbouwd door risicoanalyses.

Algemeen financieel beleid

Rentebeleid Europese Centrale Bank (ECB)

Het bestuur van de ECB heeft het opkoopbeleid van staatsleningen met ingang van 2019 afgebouwd. Dat beleid was gericht op verruiming van de geldhoeveelheid, het laag houden van het rentepeil en het stimuleren van de economische groei in de eurozone. De rente op de geld- en kapitaalmarkt waren mede daardoor nog steeds uitzonderlijk laag. Gezien de mondiale ontwikkelingen in de economische groei is de verwachting dat er een beleidsbijstelling van de Europese Centrale Bank tot een hernieuwde verruiming van de geldhoeveelheid en/of rentemaatregelen zal worden aangekondigd. Dit betekent dat de rente naar verwachting laag zal blijven. Op dit moment is nog niet bekend of en in welke mate er een beleidswijziging zal plaatsvinden. Hiermee is het nog ongewis wat de effecten zijn voor het renteniveau en daarmee de gevolgen voor de financiering van gemeentelijke uitgaven en de omvang van de daaraan verbonden rentekosten. De kans hierop en de mogelijk omvang van dit effect laten zich niet vooraf kwantificeren.

Afnemende ruimte onder Bcf-plafond

De omvang van het Btw-compensatiefonds is sinds een aantal jaren gemaximeerd. Onder- en overschrijding van dat maximum worden verrekend met het gemeentefonds. Tot 2019 was steeds sprake van onderschrijdingen van het plafond en had daarmee een positief effect op de Asser algemene uitkering. Nu de economie weer volop draait is het beroep op het Btw-compensatiefonds dusdanig groot dat de ruimte onder het plafond nu nagenoeg nul is. De kans is aanwezig dat ruimte omslaat in een overschrijding. Als die ontwikkeling zich voordoet resulteert dat in een daling van de uitkering en een verlies aan dekkingsmiddelen. De kans hierop en de mogelijke omvang van dit effect laten zich niet vooraf kwantificeren.

Onderuitputting Rijksuitgaven

De rijksuitgaven zijn lager uitgevallen dan in de Rijksbegroting 2018 geraamd. Deze zgn. onderuitputting werkt via de koppelingssystematiek negatief door naar het gemeentefonds en naar de uitkeringen die gemeenten over 2018 uit het fonds ontvangen. Afwikkeling en verrekening heeft plaatsgevonden op basis van hierover in het kader van de financiële verhouding gemaakte afspraken plaats in het eerstvolgende begrotingsjaar 2019. De definitieve omvang van de onderuitputting en het effect daarvan op het accres 2019 en de daaropvolgende jaren zijn in de Meicirculaire 2019 door het kabinet bekend gemaakt en verwerkt. Of en in welke mate er sprake zal zijn van onderuitputting in de rijksuitgaven 2019 zal voor het eerst zichtbaar worden bij de septembercirculaire 2019. De mogelijke omvang ervan is bij het opstellen van de Begroting 2020 nog niet bekend en te kwantificeren.

Herziening financiële verhouding

In het kader van de algehele herziening van de financiële verhouding zijn onderzoeken gestart naar de methodieken (maatstaven en clusters) die de hoogte en de verdeling van de algemene uitkering voor gemeenten bepalen. De invoering van deze algehele herziening van de staat gepland voor 2020 en treed in werking bij het begrotingsjaar 2021.

Of en in welke mate de algehele herziening voor Assen consequenties heeft is op dit moment onduidelijk. Bij voorgaande herzieningen was Assen altijd nadeel gemeente.

Tijdelijk extra geld jeugd

Voor de jaren 2020 en 2021 hebben de gemeenten € 300 miljoen per jaar gekregen ter dekking van de tekorten in het domein jeugd. Voor Assen betekent dit tijdelijk € 1,6 miljoen aan extra middelen met een structureel karakter. Deze aanvullende middelen zijn niet voldoende om het geheel aan financiële nadelen in de jeugd op te vangen. Met ingang van 2022 zijn nog geen extra middelen voorzien aangezien dit aan een volgend kabinet wordt overgelaten. Ondanks het feit dat er een richtlijn met betrekking tot de aanvullende middelen voor de jaren 2022 en 2023 bekend is gemaakt is het onzeker of en in welke mate aanvullende middelen beschikbaar zullen worden gesteld.

Kengetallen weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen	
Omschrijving	(bedragen x € 1.000 per 1-1-2020)
Weerstandscapaciteit (A)	65.548
Benodigde weerstandscapaciteit voor risico's (B)	27.266
Weerstandsvermogen absoluut (A-B)	38.282
Weerstandsvermogen ratio (A/B)	2,4

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrije deel in de algemene en bestemmingsreserves, onbenutte belastingcapaciteit en vrije ruimte in de begroting.

Weerstandsvermogen is het saldo van de beschikbare weerstandscapaciteit minus de benodigde weerstandscapaciteit voor risico's.

De ratio weerstandsvermogen is de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit voor risico's.

De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt 2,4. Een ratio tussen de 1,0 en 1,4 wordt aangemerkt als voldoende en groter dan 1,4 als goed. Hieraan wordt dus voldaan. Voor het bepalen van de weerstandscapaciteit zijn een aantal componenten als pro memorie meegenomen waardoor de feitelijke weerstandscapaciteit nog iets hoger is.

Weerstandscapaciteit	
Omschrijving	(bedragen x € 1.000 per 1-1-2020)
Algemene reserve	18.248
Reserve weerstandsvermogen	16.000
Algemene reserve grondbedrijf	18.751
Weerstandsreserve grondbedrijf	11.449
Risico reserve FlorijnAs	1.100

Omschrijving	(bedragen x € 1.000 per 1-1-2020)
Bestemmingsreserves exclusief verplichtingen	p.m.
Stille reserves	p.m.
Onbenutte belastingcapaciteit	p.m.
Nieuwe beleidsruimte	p.m.
Totaal	65.548

Risico's	
Omschrijving	(bedragen x € 1.000 per 1-1-2020)
Decentralisatie Sociaal Domein	7.650
Exploitatie vastgoed	1.956
Overige beleidsterreinen	3.626
Algemeen en bedrijfsvoering	1.782
Grondexploitaties en projecten	12.252
Totaal	27.266

Kengetallen financiële positie							(in %)
Omschrijving	rekening 2018	prognose 2019	begroting 2020	mjp 2021	mjp 2022	mjp 2023	
Netto schuldquote	89%	102%	106%	111%	110%	106%	
Netto schuldquote na correctie verstrekte leningen	87%	100%	104%	109%	108%	104%	
Solvabiliteitsratio	36%	28%	24%	21%	19%	19%	
Structurele exploitatieruimte	-5,0%	-7,5%	-2,9%	-1,3%	-1,3%	0%	
Grondexploitatie	17%	17%	17%	16%	16%	16%	
Belastingcapaciteit	96%	92%	92%	92%	92%	92%	

Bovenstaande kengetallen zijn op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorgeschreven om inzicht te geven in de ontwikkeling van de financiële vermogenspositie.

De netto schuldquote geeft inzicht in de omvang van de netto schuldenlast ten opzichte van jaarlijkse baten. De ratio verslechtert als gevolg van toename van de schulden.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan en wordt bepaald als verhouding tussen eigen vermogen en totaal vermogen. De ratio verslechtert als gevolg van lagere bestemmingsreserves, met name de RSP-reserve FlorijnAs en een toename van de schulden.

Structurele exploitatieruimte geeft de structurele ruimte aan om de lasten te dragen. Deze wordt berekend als het saldo van structurele baten minus structurele lasten gedeeld door het totaal van de baten. De ratio verslechtert als gevolg van hogere lasten.

De ratio grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale jaarlijkse baten van de gemeente.

De belastingcapaciteit laat zien hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde.